

Ensamma toner.

Bäckström, Axel,

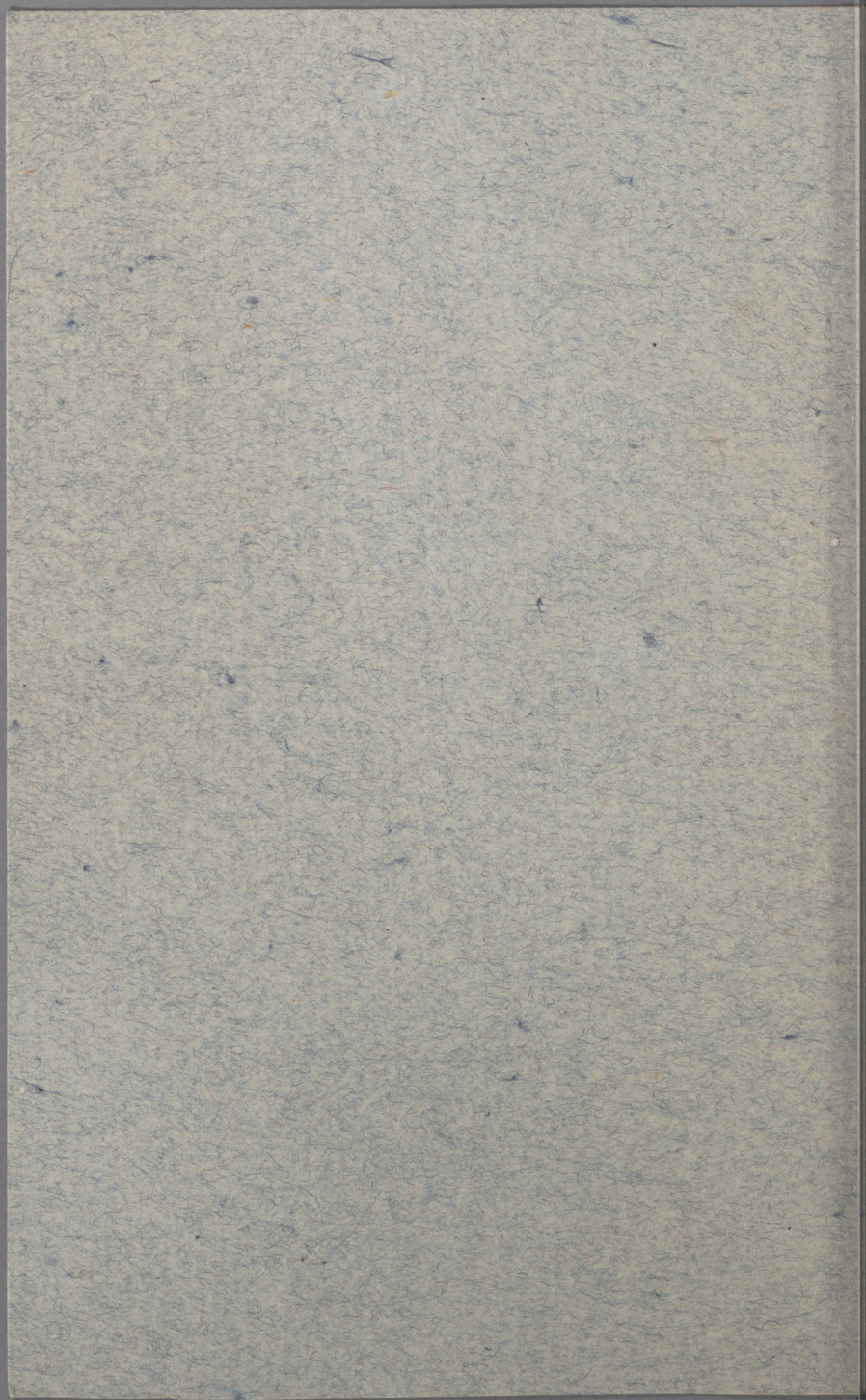
81 A Br.

BÄCKSTRÖM, A
ENSAMMÅLNINGER

Inte skr.
(B.)
o

U. Almqvist
1911

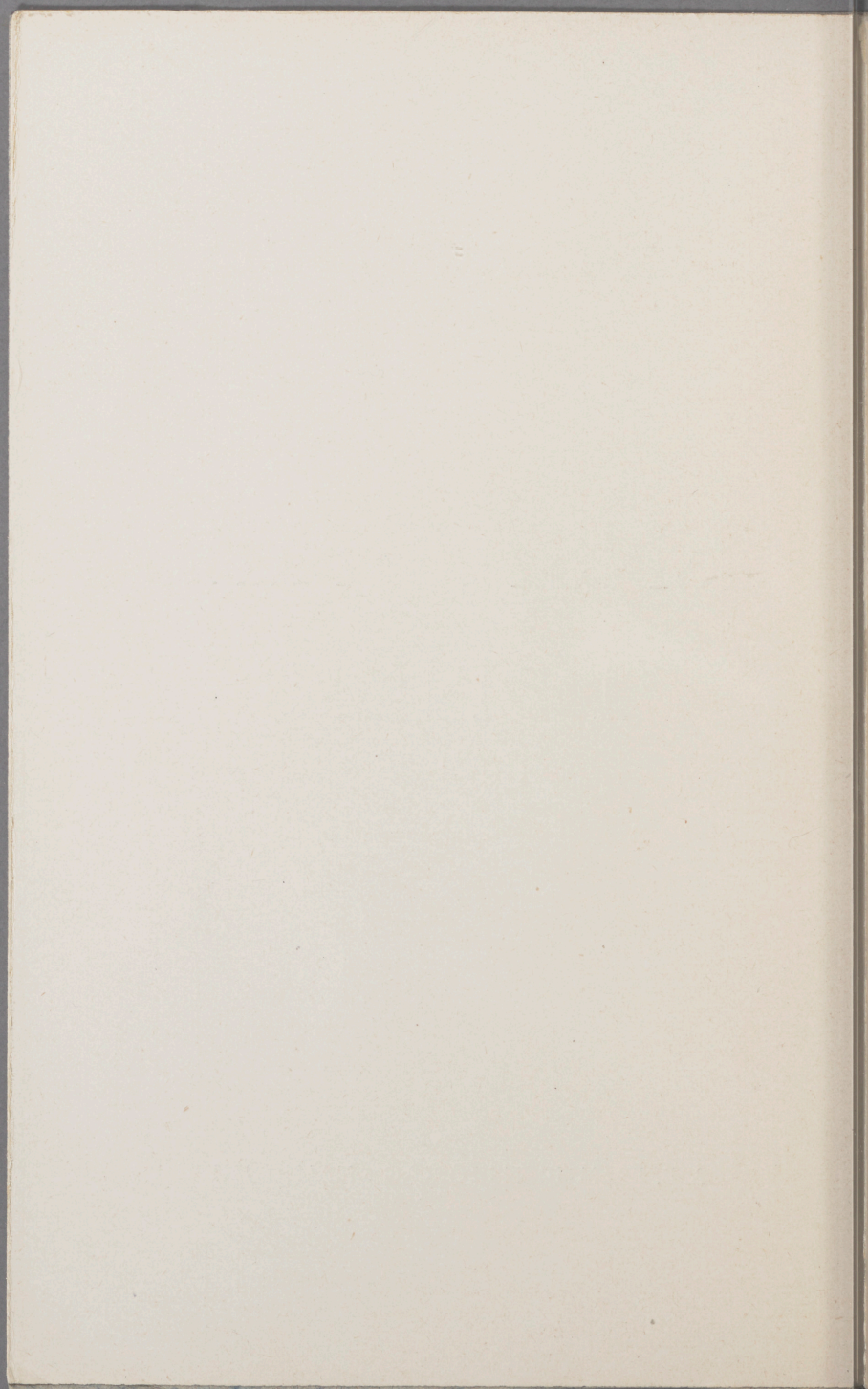
0

rit. S. o.
(B.)
o

AXEL BÆCKSTRÖM

ENSAMMA
TONER

A.-B. FRAMTIDENS FÖRLAG • MALMÖ 1911

AXEL BÄCKSTRÖM

ENSAMMA TONER

A.-B. FRAMTIDENS FÖRLAG, MALMÖ 1911

REVOLUTION

EVANGELIA TONER

TRYCKERIAKTIEBOLAGET FRAMTIDEN
MALMÖ 1911

*Ty jag har ägt för min kärlek en vår och en ros för mitt
hjärta.
Stormen har härjat min vår, döden har tagit min ros.*

Bernhard Elis Malmström.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
540 EAST 57TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637

När jag minnes min barndoms lycka,
Hur livet var ljust och varmt,
Då tinar mitt frusna sinne,
Jag glömmer, att livet är armt . . .
Det sker, som när regnet kastas
Mot markens sovande snö,
Som löses tyst i tårar
För kvällens ångande tö.

Vi leva några år av sorg obrutna,
Det är vår barndoms och vår lyckas tid,
Och dem vår tanke dröjer gärna vid,
Ty till en moders bröst de lågo slutna.

Sen komma uppbrotts år, de oförtrutna,
Med växlingar av synd och fåfäng id,
Med griftvalv för vår dröm om ro och frid,
Tills ensamma vi gå i skuld förskjutna . . .

Min barndoms lekar är det bästa minne,
Som jag till vägkost på min vandring fick,
Ty allt, som helgats av en moders blick,

Skall lysa klart och rent i håg och sinne,
Skall hjälpa genom sorg och gråkall nöd
Och brinna än i skymningar och död.

Ett minne.

Det var en kväll för länge sedan,
Och vid min sida satt min mor,
Och över nejdens blåa kullar
Låg kvällens vila lång och stor . . .

»Säg, mor, ser du den vita fågeln,
Som flyger där vid enslig strand,
Hur stolt mot himlen vingen lyftes
Och trår till ljusa, blåa land?

»Så vill jag ock, när årens väntan
Har stupat ner i tidens grav,
Få söka allt vad ljust och fagert,
Som fladdrar över blåa hav.

»Så långt, o mor, jag då skall sträva,
Så högt, så högt jag då skall nå,
Dit bort, där likt i pärlband knutna
De röda aftonskyar gå.»

Jag tystnar så, försänkt i tankar,
Till vindens svala sång jag lyss,
Tills mor mig trycker till sitt hjärta
Och på min unga kind en kyss . . .

Den första drömmen, som jag drömde
Det var den skönaste ändå,
Det första ideal, jag byggde,
Det var det stoltaste också . . .

Fem dikter till en barndomsvän, som dog.

I.

Stackars faderslöse lille,
Du, min barndoms bästa vän,
Hur jag minns ditt unga armod
Och din tunga smärta än.

Under gravens kulle gömmes
Nu ditt stoft, min gode vän . . .
Kvar jag har det unga armod
Och den tunga smärtan än . . .

II.

Det trampas en blomma i skogen,
En blomma blyg och blek,
Och blomman böjer sitt huvud
Så sörjande vit och vek,
Dess levnad sluter i döden
Sin korta skimrande lek.

Vem skattar dess tysta klagan,
När dess liv blev trampat till mull?
Vem minnes dess unga fågling,
Av doftande silver och gull?
Så tyst fick hon dö för sin tysta,
Sin ensamma gärnings skull.

III.

Stoft blev allt vad här du tänkte,
Blev till aska, mull och grus,
Ingen mäktig tanke skänkte
Åt ditt verk sitt ljus.
Ingen ära fick du skörda
Av en värld,
Fast du bar så tung en börda
På din färd.

Blek den sista strålen släcktes
Uppå vita skyars frans,
Och av mörka skynken täcktes
Livets varma glans.

Tyst i svart sig kvällen klädde,
Sorgeklädd,
Och den sista natten trädde
Till din bädd.

Om i sorg ett hjärta häves,
När ditt hjärta slutar slå,
Har du levat då förgäves,
Levat gagnlös då?
Som en hyllning åt ditt minne
Blev var tår,
Gråten i mitt sorgsna sinne,
Vid din bår . . .

IV.

Jag minns, hur vi läste tillsammans
Vår bibels älskade ord
Och dukade upp av tankar
Ett ljuvligt gästabudsbord.

Vi drömde oss fara till himlen
I dunklädd fågelhamn
Och hörde hymnerna brusa
Kring den högstes heliga namn.

Du ägde, du lycklige döde,
 Det eviga ordets tröst,
Och tvivel och vantro byggde
 Ej bo i ditt unga bröst.

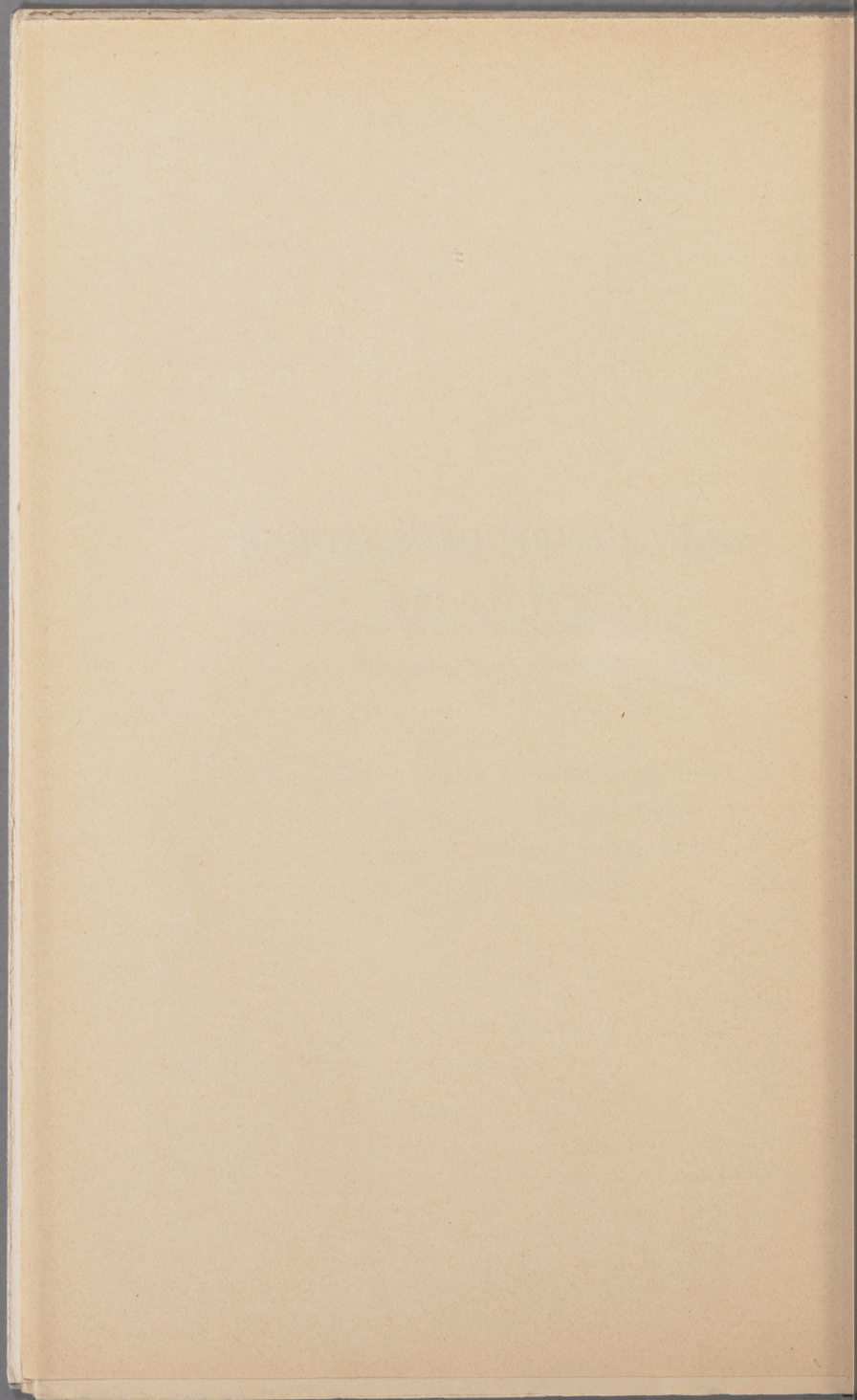
Jag önskar, jag då fått vandra
 Med dig till vår anings hem;
Till dem, som ha mist all hemrätt,
 Jag hörer numer till dem.

V.

Om du levde ännu, då skulle jag fråga:
Har du sett i höstens tid
På högar av örters multnade lik
En blomma, som blommar i frid?

Hon lyser så fagert, hon stjälar vår blick,
Och det multna omkring förglöms.
Hon har spirat ur dödens bröst, liksom
I döden än liv det göms . . .

*FRÅN HEMBYGDENS SKOGAR
OCH ÄNGAR.*

Det spelar på darrande kvistar,
Det spelar på skälvande blad,
Det går genom susande skogar
En speleman munter och glad . . .

Men ordlös är sången, som spelas,
Ty ingen kan tolka i ord
Den mäktiga lycka, som sjunger
Ur hembygdens älskade jord . . .

I skogen är ljuvt att vara,
I skogen är ljuvt att bo —
Med drömmarnas tigande vila
I ekarnas lummiga ro . . .

Nu lutar kvällen sitt huvud
Mot åsarnas jättebarm,
Nu svävar och drömmer natten
Så stilla och sommarvarm.

Det droppar visor från bladen,
Det faller av tårar ett regn,
Det sjunger och gråter och viskar
I ekarnas lummiga hägn , . .

Här tonar vek en källas långa visa;
Här vagga björkar över blommig bädd;
Här viskar det om årslång ro och lisa;
Här vandrar sommarns konung helgdagsklädd.

Här har jag levt min lyckas korta saga,
Här har jag älskat, väntat, drömt och trott;
Nu går jag tung av sorg, men vill ej klaga
Uti det rum, där mina drömmar bott . . .

Det är som alla kära här stämt möte,
Dem tidig död en tidig vila gav,
Och källans sång i mullens våta sköte
Blir som en tröstens ton från deras grav . . .

Det är så tyst, och det har slutat regna,
Och stjärnor brinna över fuktig mark,
Och skuggorna med svala vingar hägna
Min hembygds drömmande och tysta park.

Det är så tyst, ibland en droppe faller
Från blad till blad med egendomlig låt;
Det är som bakom sömnens mjuka galler
I drömmar föll en omedveten gråt . . .

En omedveten gråt, som stilla gjutes
För att så kort och snabb är livets vår,
Att allt det varma, som vi älska, slutes
Så snabbt i natt och lägges dött på bår . . .

En grön ligusterhäck
Och grottor utav gråa stenar;
Och drömtyst ro inunder hängeksgrenar
Och sorlet av en bäck . . .

Här står den röda trädgårdsstol
Där hon så ofta satt,
Klädd i sin vita sommarkjol
Och i sin blåa mjuka hatt . . .

Här bundo vi buketter
Av vit konvalj och blå viol,
Här drömde vi i ljusa nätter.

Här lekte jag min barndoms lekar,
Här sprang jag vilse under mörka ekar . . .

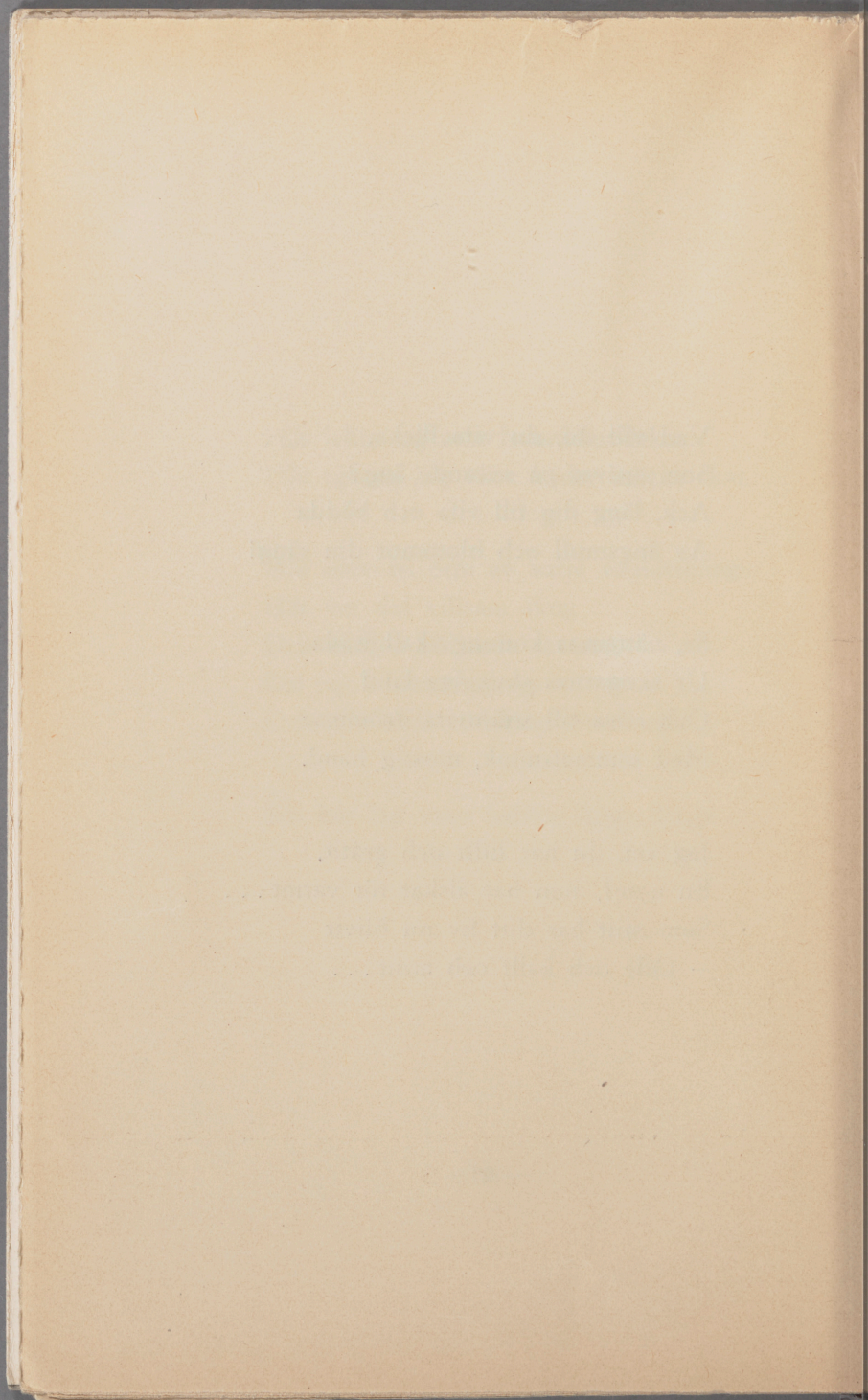
Här blev en orm av varje valnötshänge;
Här var det villsam skog
Och ändlös böljande savann,
Dit jag i härnad drog
Och alla röda rödskinn övervann.

Sen har jag varit ledsen länge, länge . . .

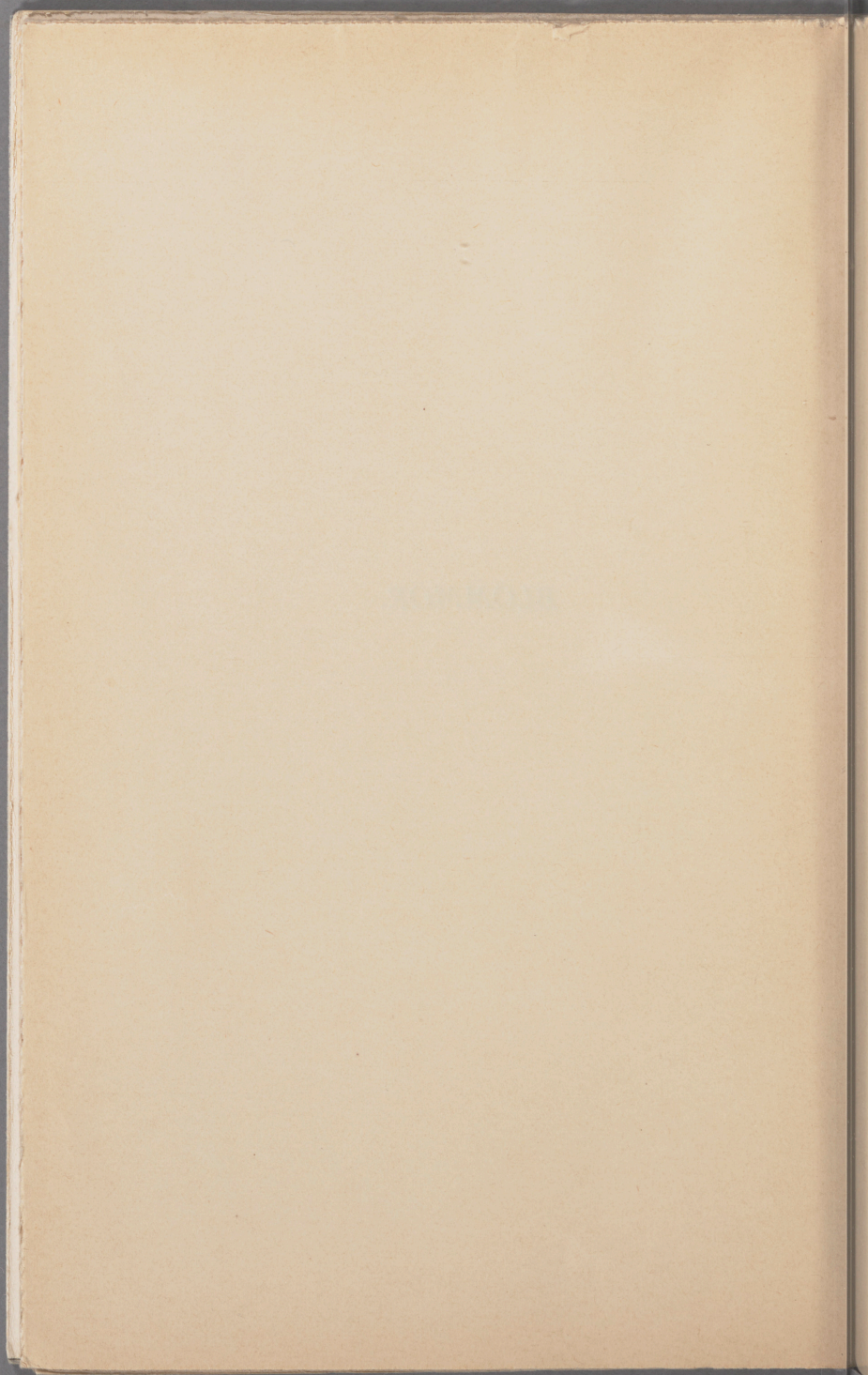
Vad vill du, du vita flicka,
Som svävar på sovande äng?
Ack, lägg dig till vila och bädda
Av ängsmull och blommor din säng!

Se, nätternas konung skall träda
Ur skogarnas skuggiga land
Och söva till stjärnvita drömmar
Med sammetsmjuk, mossig hand.

Jag vet, du har lidit och gråtit,
En nymf, som har älskat för varmt . . .
Som mitt har ditt liv nu blivit
— Öde och kallt och armt . . .

BLOMMOR.

Ja, gråten, blommor, I, som smycken
Den käras grav,
Ty allt det bästa, som oss livet gav,
Skall gå i stycken.

En vind min sång skall susa över grav,
Och hon, som sover där sin ro,
Skall så förstå min kärleks tro
Av toner, som jag gav.

Och vinden bära skall ett fång av regn
Att sänkas på var blomma tyst,
Som gråta skall av sorgen kysst
I almars gröna hägn.

Ja, gråten, blommor, I, som smycken
Den käras grav,
Ty allt det bästa, som oss livet gav,
Skall gå i stycken.

Brutna blommor.

Många vackra blommor växa
På min unga fästmö's grav.
Vackrast var den vita liljan,
Men dess stam bröt stormen av.

I min by bo många flickor,
— Lockars svall och ögon blå. —
Vackrast var min unga fästmö,
— Henne döden bröt också . . .

I den sena nattväkten.

Om jag ägde en vän, då skulle jag fråga:
Såg du min vita svan,
Som simmade vill på stora vågor
Och omkom i ocean?

Och såg du min sol, som dog i klagan
I moln av skymmande dimma och dis,
Och hur runt omkring mig blev natt och mörker
Och stingande frost och is?

Men svanen den vita, det var en flicka,
Min hjärtans käraste fästemo,
Och solen var vad jag tänkte som ljusast,
Och det ljusa skulle ju dö . . .

Fåfång väntan.

Tyst jag sitter på min trappa
I den röda kvällens glans,
Bindande av vita blommor
För en flickas hår en krans.

Hur jag väntar, hur jag väntar,
Hur jag virar på min krans,
Kommer ej den unga bruden,
Som jag leda skall till dans . . .

* * *

Trött jag sitter vid min stuga,
Väntande mitt hjärtas vän,
Hur jag väntar, hur jag väntar,
Kommer hon ej mer igen.

Och jag diktar långa visor,
Väntans visor om igen,
Hur jag sjunger, hur jag sjunger,
Kommer ej mitt hjärtas vän . . .

Höst.

Röd var den ros, du fäste vid mitt bröst,
Som rosen rodnade din skära kind . . .
Vårt vittne var en grön och lummig lind,
Men nu är linden gul, och det är höst . . .

Liksom musik var klangen av din röst:
»Den röda ros vid älskat hjärta bind!»
Vitt bars ditt ord av kvällens blida vind,
Men nu är vinden kall, och det är höst . . .

Vinter.

Bleka dagar, långa nätter,
Stora skuggor, snö och is,
Frost, som biter, frost, som stinger,
Stinger hårt på dödens vis!

O, jag rädes, o, jag rädes,
Rädes snö och rädes is
Och den öde sorg, som stinger
Liksom frost på dödens vis . . .

Stelnad sång.

Det är vinter, det är vinter,
Frusen sover havets sång.
Liksom skälvande av tyning
Är den bleka solens gång.

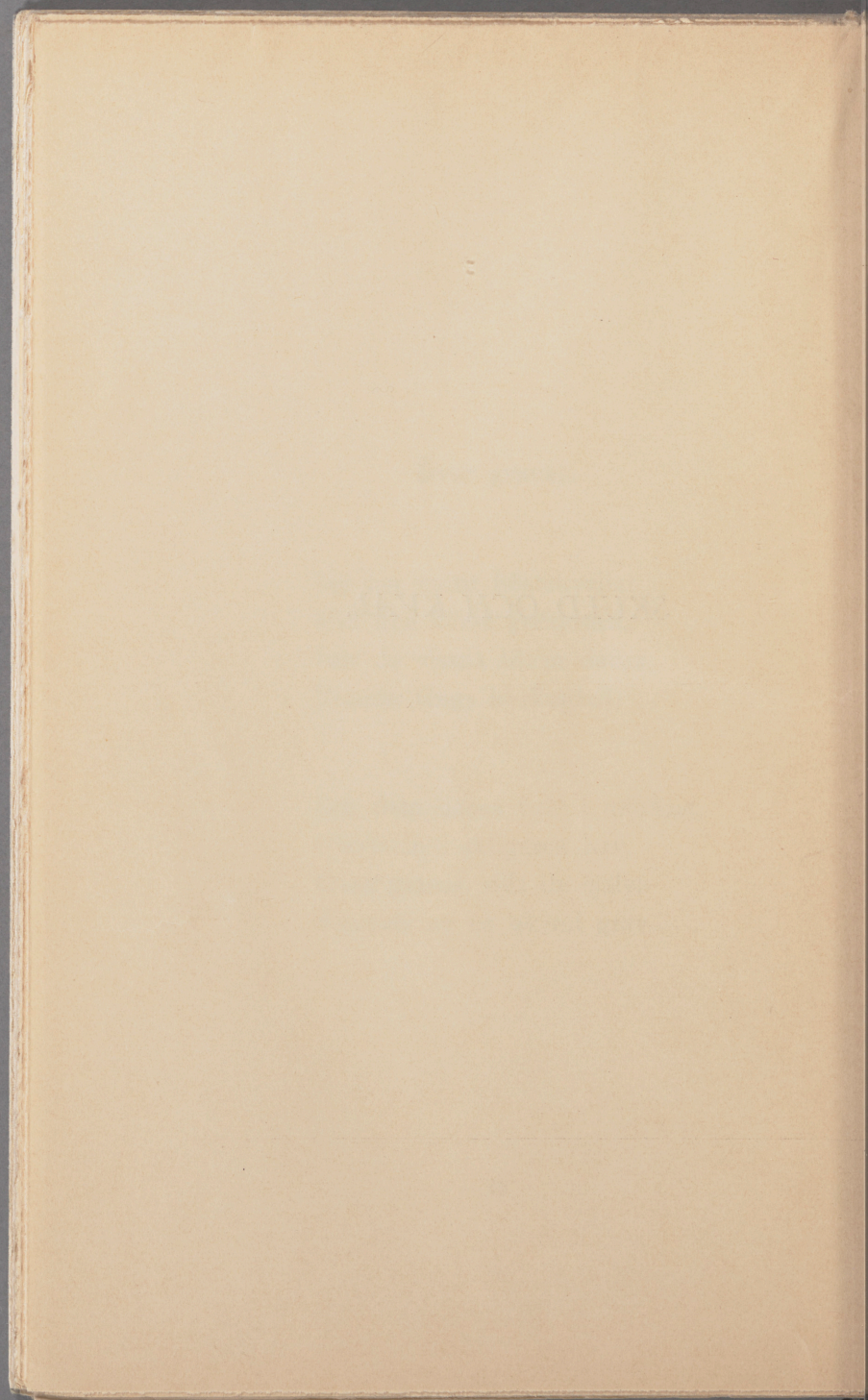
O, jag fryser, o, jag fryser,
Frusen sover havets sång,
Ty dess stämman har ej toner
För min levnads olycksgång . . .

Över gravar.

Jag har suttit höstkvällar
Vid den käras griftevård,
Sett de vissna löven dansa,
Yrande längs kyrkogård;

Sett dem dansa bort i mörkret,
Virvla in i skuggors hav,
Över gravar, tills de själva
Famnats av en okänd grav . . .

SKULD OCH KVAL.

Det är, som öppnades och läktes sår,
Det är, som strängar slaknade och spändes,
Det är, som eldar slocknade och tändes,
Det är som vinter och det är som vår . . .

Det är, som glädjen byttes i en tår,
Det är, som gråten i ett jubel vändes,
Det är, som nya rika värden sändes
I liv och knopp att läggas strax på bår . . .

En skepnad ser jag över ängder sväva
Med lockars ljusa svall och ögas sol
Och spåda lemmar under fransad kjol . . .

Ack, varför måste så mitt hjärta bäva?
Kan väl en gravsatt kärlekssaga glömmas
Och än en gång den stora drömmen drömmas?

Sorgens land.

På själens brokiga karta det finnes
Ett land så stort, det är sorgens land,
— Av allt det lidna, som hjärtat minnes,
Av allt, som skövlats av dödens hand.

Allt folket i landet sörjer och gråter,
Den fagra konungaflickan är död,
Och konungaflickan vänder ej åter
Att trösta det suckande folkets nöd.

Det vakar minnen, som göra mig illa,
Det svävar skuggor i sorgens land,
Och hälst jag sjönke apatiskt stilla
I evig glömska av kärlekens brand.

Ty konungaflickans minne är skändat,
Och löftet är brutet, som henne jag gav . . .
Det bästa, jag visste i livet, är ändat,
Jag vågar mig icke till hennes grav.

Se, vissnad är rosen, jag fäste på kullen,
Och stänkta med grus dess bleknade blad,
Jag önskar, jag låge som hon i mullen,
Jag känner, jag bliver ej mera glad . . .

Min sorg var ej tung, då blott den gällde
Den fagra konungaflickans död,
Men tryckande hemskt blev sorgens välde,
Då lastfull jag åt det förbjudna bröd . . .

Ledstjärnan.

Jag minnes min barndoms soliga dagar,
Då världen jag trodde om gott,
Då det högsta, dit tanken kan leta och längta,
Jag drömde som redan nått.

Nu famlar jag vilse på villande marker,
Så hemlös och rolös och sjuk.
För allt, som jag lärdes att tänka och känna,
Jag finner ej mera bruk.

Men kunna vi hjälpa, att vilse vi vandra
Från väg i vår barndom drömd,
Då stjärnan, som lovats lysa oss hemåt,
Är ständigt i molnen gömd?

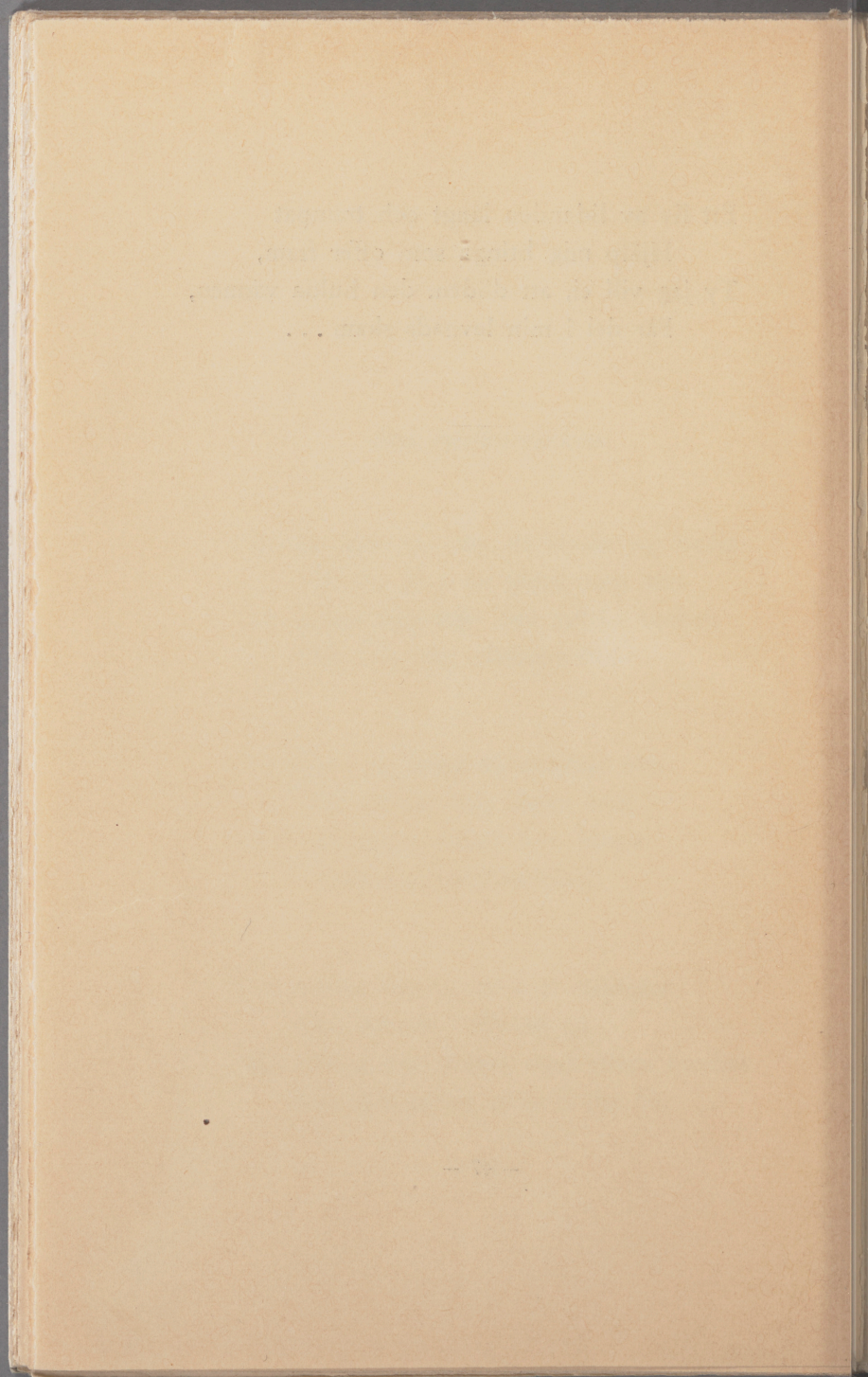
Den mörka tanken.

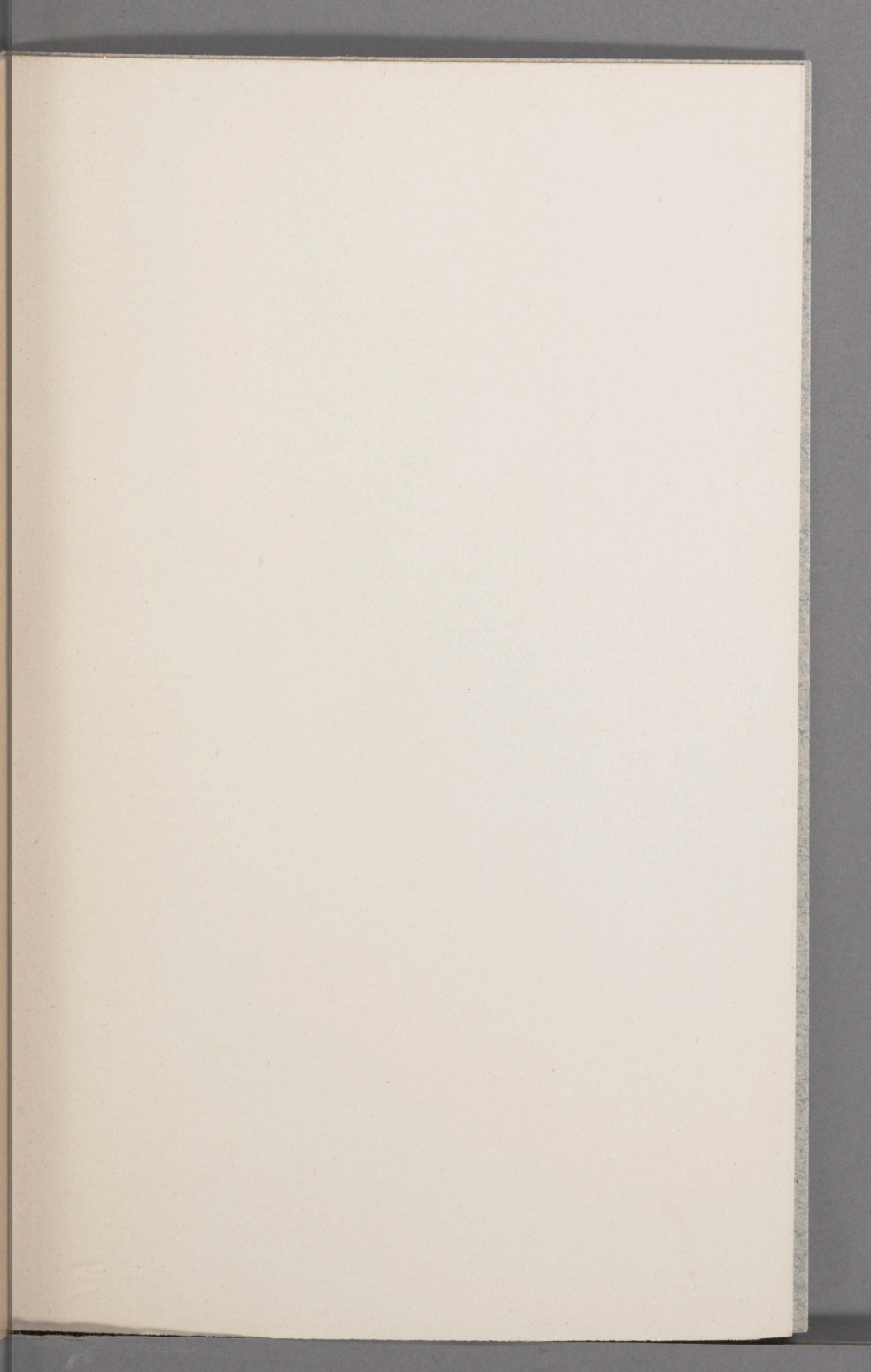
Om jag ägde en vän, då skulle jag bedja:
Vill du göra en tjänst som vän
Och hjälpa mig från den mörka tanken
Och lära mig glömma den?

Den viker ej, kommer ständigt åter
Och lämnar mig ingen fred,
Ett Pater-noster bland Ave Maria
I tankarnas radbandsked.

Den mörka tanken att fejt dagtinga
Och domen i förväg gå,
Den vinkar och vinkar med vilans ljuvhet
Lik stjärnornas sömn i det blå . . .

Ett liv av lidanden långt och trampat
Hjälp mig bringa som offer fram,
Ty jag vill ej, att döden, den hulda vännen,
Får del i min levnads skam . . .

PRIS 1 kr.

